

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Læreplanen skal læses i sammenhæng med Børnehaven Markblomstens pædagogiske principper, som findes på vores hjemmeside. Børnehave-pædagogikken hviler på et Steiner-pædagogisk grundlag.

Læreplanen tager udgangspunkt i de af Børne- og Socialministeriet fremsatte krav om opmærksomhed på det enkelte barn igennem arbejdet med 6 læreplanstemaer.

Læreplanen indeholder ligeledes en gennemgang af dokumentations- og evalueringsformer der anvendes i huset.

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Barnets alsidige personlige udvikling følges tæt af pædagoger og forældre.

Indmeldelsessamtalen danner basis for et trygt og tillidsfuldt samarbejde mellem barnets nærmeste voksne og tager altid udgangspunkt i det enkelte barn. Når vi taler om den

alsidige personlige udvikling, tager det altid udgangspunkt i barnet og den nærmest mulige udviklingszone. Det handler om sprog og kommunikation, grov- og finmotorisk udvikling, sociale kompetencer og individuelle potentialer. Der tilrettelægges aktiviteter i fællesskabet, som stimulerer til egenaktivitet, leg og udvikling i et tempo der tager hensyn til det enkelte barns færdigheder, alder og almene udvikling. I alle fællesaktiviteter arbejdes der med motivation af det enkelte barn, således at barnet øver, får færdigheder og mestrer sig selv og sine egne kompetencer i overensstemmelse med det alment forventelige. Er der afvigelser og problematikker som spænder ben for det enkelte barns udvikling, tages dette op med forældre og evt. PPR.

SOCIAL UDVIKLING

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børnehaven bygger på fællesskabet som omdrejningspunkt for det enkelte barns udvikling. I fællesskabet dannes der kulturelle omgangsformer, der hjælper barnet til at indgå i forskellige sociale relationer. Barnet lærer at være i et fællesskab bygget op omkring tryghed, rytme, omsorg og nærhed og oplever samværet med andre børn i denne ramme. Barnet øver dagligt samvær og arbejdsfællesskab med andre børn og voksne. Det oplever hvordan fælles indsats skaber fælles glæde og hvordan man giver og modtager i en social organisme. Der er øveprocesser i alle daglig gøremål og aktiviteter for det enkelte barn og disse danner grobund for tolerance, omsorg og udvikling af sociale kompetencer. Disse kompetencer øves i den frie leg, hvor barnet lærer at indgå med sit eget personlige og individuelle præg, i samklang med fællesskabet. Der arbejdes målrettet med at alle børn bidrager og nyder godt af fællesskabet.

KOMMUNIKATION OG SPROG

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og idéer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog er det mellem menneskelige udvekslingsmiddel i hverdagen. Sproget øves i i morgensamlingen, daglige samtaler, i alle rutinepædagogiske sammenhænge og ved leg ude og inde. I børnehaven tales der om barnets egne oplevelser, fælles oplevelser og det der arbejdes med i dagligdagen. Der er fokus på at lære at modtage en kollektiv besked og følge den. Sprogudviklingen iagttages gennem disse daglige øveområder, og der sættes ind med særlig støtte, hvis sprog, forståelse og udtale ikke på harmonisk og naturlig måde, gennemgår den forventede udvikling. Der benyttes sprogtest for derigennem bedre at kunne afkode problematikker på udtale og forståelsesplan og der inddrages Logopæd ved behov for særlig indsats.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Alle barnets sanser forsøges stimuleret hver dag. I indretningen af indendørs opholdsrum og uderum, tages der højde for at barnets sanser kan "drage på opdagelsesrejse" og herigennem få en overordnet forståelse for de kvaliteter, der kendetegner sansernes forskelligheder. Kroppen har mulighed for udfoldelser på forskellig vis inde og ude, således at barnet lærer at omgås med forskellige kvalitetsforskelle i aktivitets- og lydniveau. Indretningen af områder inde tager udgangspunkt i muligheden for fordybende aktiviteter, fælles oplevelser i gruppen og afstemthed i forhold til antallet af børn. Udearealerne opfordrer til højere selvstændig aktivitet og motorisk udfoldelse og rummer mulighed for at klatre i træer, bygge huler, grave, løbe, gyng og bevæge sig i varieret terræn, samt muligheden for at snitte/save/hamre/bygge. Yderligere er der altid arbejde i gang i haven, alt efter årstid og vejret, som børnene deltager aktivt i, enten på særlig opfordring eller af egen frie lyst. De daglige opgaver der former hverdagen, med madlavning/måltider, eventyr, sangleg, gå-ture, fri leg, maleri, tegning, modellering, syning etc. danner grobund for at stimulere og aktivere det samlede sanseapparat hos barnet. Det giver samlet set et pædagogisk arbejdsrum, hvor det enkelte barn kan motiveres, aktiveres og udfordres, på alle sanser, krop og motorisk udvikling.

I løbet af et år, vil der være perioder, hvor der er særlige fokuspunkter. I eurytmien og de daglige morgensamlinger øves balance, bevægelse i rum/retning, rytmer, højre-venstreorientering og behændighed med hele bevægeapparatet. Der øves bevidsthed om lemmernes formåen og stilles krav der harmonerer med alder og enkeltindividets formåen. Kan det konstateres, at der er motoriske vanskeligheder, som ligger udenfor det alment forventelige, igangsættes indsats i samarbejde med ergoterapeut eller fysioterapeut.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Årsløbet trækkes kontinuerligt helt ind i huset. Vi har et årstidsbord/årstidshylde, der visuelt fremstiller et natur-øjebliksbillede for børnene. Årstidsfesterne forberedes i fællesskab og herigennem former der sig samtaler om naturens vekslen, varme, kulde, vand og tørke, lys, mørke, blæst og vindstille. Der gøres iagttagelser af vejret før børnene sendes i garderoben for at få tøj på. Der tales om egnet beklædning og nødvendig beskyttelse på forskellige årstider. Dyr og planter kan iagttages gennem vinduerne eller i haven, samt på gåture og børnehavernes årlige ture til en bondegård. På bondegårdsturene oplever børnene såning af korn/blomster/grønsager, dyreliv og arbejdet med jorden, samt høst af det der tidligere blev sået. I haven er der blomster der spirer, urter, bærbuske og frugttræer, som sammen med den daglige madlavning giver børnene en oplevelse af processen fra jord til bord. Børnene lærer herigennem nogle grundbegreber om planter, ernæring, forarbejdning af fødevarer, dyrkningsmetoder og tilsmagning at kende. I Markblomstens have og køkkenhave, er der mulighed for at gå på opdagelse i et kultiveret naturmiljø. Der er vand, når det har regnet, sten og træstubbe der

kan vendes og gemmer på spændende dyreliv, fugle i træerne og på jorden, brændenælder og tidsler, stikkende krat og blødt sand. Dette udemiljø skaber grobund for børnenes nysgerrighed og giver rum for samtaler og vidensdeling på det fænomenologiske iagttagelsesplan og fremmer interessen for det naturvidenskabelige læringsfelt.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Børnelivet i Markblomsten er båret af en musikalsk kultur. Der arbejdes med både den konstruerede musikalske sangkultur og en mere improviseret del der finder sted i forskellige overgange fra en aktivitet til en anden. Således bindes rutinepædagogiske sammenhænge og styrede og frie aktiviteter sammen i et fælles musikalsk kultur-sprog. Årstiderne fejres ved festligholdelser af forskellig art. På denne måde iscenesættes et

kulturfænomen og årstidsfænomen i en fælles kontekst. Vi fejrer årstidsfester, hvor vi pynter rummet op, skaber et fint dækket bord, har særlig mad, særlige sangleje og eventyr, der knytter sig til temaet. Herigennem lærer børnene både årsløbet og højtiderne at kende.

Nogle højtider og fester fejres også i hjemmene og her kan børnene aktivt være medskabere af det, der foregår i børnehaven. De fester der ikke naturligt fejres i barnets hjem, kan barnet dele med forældrene og der er så mulighed for at udveksle den modsatte vej. Tre gange om året inviteres forældrene med til fester i børnehaven og får her muligheden for at få et kig ind i børnehavens liv.

De kunstneriske aktiviteter, håndværk og musik, giver børnene mulighed for at udforske farver, materialer og udtryksformer og på fantasifuld måde at italesætte og udveksle de mange muligheder der er givet dem. Sammensætningen af familier i Markblomsten er mangfoldig og det giver et naturligt billede af en verden hvor vi alle er forskellige og har forskellig kulturel baggrund. Der arbejdes på at give plads til forskelligheden, rumme andre meninger end sin egen og finde ro i at her gør vi tingene på denne måde og andre steder gør man noget andet. Det er af stor betydning for Markblomsten som helhed, at omgangen med hinanden er præget af, at her holder vi af hinanden med alt hvad det indebærer. Der arbejdes på et fælles æstetisk kulturudtryk, som danner rammen om en tryk og genkendelig hverdag for børnene, hvor der tages vare på alle sanser og følelser og gives plads til at det enkelte barn kan modnes og vokse i et omsorgsfuldt miljø.

DOKUMENTATIONS OG EVALUERINGSKULTUR

I Markblomsten arbejder vi med en række forskellige dokumentationsværktøjer i løbet af året. Der kan være områder vi ønsker at have særligt fokus på i en kortere eller længere periode. Det kan f.eks. være det sociale samspil, legerelationer eller sprog. Alle årstidsfester forberedes og evalueres af hele huset. Vi har mapper med noter, lister, evalueringer og forskellig dokumentation på dette arbejde.

I alle situationer hvor der er brug for særlig vejledning/støtte til et barn, forefindes der referater af møder, indkaldelser, handleplaner og kommunikation ind og ud af huset.